

Simo. Bagnii
Episcopi Modru-
sien. Oratio i Ser-
ta Lateran. Concilii
Sessione. Quinto
Kalen. Maias ha-
bita. M. D. xiii.

S. Begnius Epus Modrusieñ. Bernardino de Frágepanibus
Modrusiæ zc. Comiti. Salutem.

Constituerā omnino: Princeps Illustris: Orationē hāc
nō edere: utpote quæ sileō potius premi: q̄ in homi
nū exire noticiā mereatur: Ne si quid fauoris: aut gr̄æ
(dū recitaretur paulo ante) cōsecuta est: totū id nūc: sua in lu
cem prodeūdi temeritate: dispereat. Cū præsertim: nullo eru
diti laudatoris elogio muniatur: nullo sue cōmendationis ti
tulos præferat. Nosti uero tu: qui nō subiciuis modo tem
poribus: sed inter arma: inter gladios ipsos: scribis aliqd sem
per: aut transfers: quantū referat: audiatur oratio: an legatur:
& in cuius aurē ueniat: a quo probetur. Verū mea hæc (ut in
genue fatear) nō ostēsiōni: sed fidei: & ueritati innititur. Ma
lū enī cōmunes calamitates: aperta oratione: nudis uerbis:
& excusso (ut dicitur) sinu denudare: q̄ exquisitis uerbis: aut
ementitis locis: rem ipsam per se uerissimā in umbrare. Cum
doctis actum est: quoq; animis probe inuoluari posset: habita
est oratio: Et qui ueritatē dicit (iuxta illud sapientis) nō labo
rat. Nam: & miserabilēs mōi conciones plus interim effica
cia obtinēt: & magis mouēt: si res ipsa: de quibus agitur: iis
dem: quibus cōcluduntur terminis: & eadē illa: qua sunt facie
sine cultu: sine affectatis (ut aiūt) cincinnis exhibeātur. Si qd
uero nostra hac profecerimus ofone: Tu: & nostri oēs: imo
Ecclia omnis intelliget. Ego certe nihil dabito: Leonē Pont.
nostrū Max. in quo aqua semp fuit bonitati liberalitas: pru
dentia charitas: integritati magnanimitas: & hunc etiā sacro
sanctū Cardinaliū Senatū: nō nos: nō nōstantū: pro quibus
etiā Saluator n̄r humanitatē subit: & passus est (haud despici
endā gregis dñici ptem) sed xpianā remp. oēm: hāc ap̄l
cā sedē hāc tēpla: has aras: hos penates: hāc sacra: hāc prouī
ciar: Principē: & orbis caput Urbē Romā: seq̄ adeo: & salu
tem ppriā conseruatos. Vel: si nil magis hac industria cōse
cutus ero: id saltē efficiā: ut officii mei mei: nullo unq̄ tpe: pe
nitētia subeat: Quin: & uera prædixerim: & necessariū reme
diū: pro uirili: implorauerim: Qd etiā: si debito euentu desti
tuat: Et tibi: & nostris: qui animū in re hac expēdere statuent
& mihi etiā ipsi fiet satis: Vale.

Oratio per S. Begnium Epum Modrusieñ. in Sexta Sessione
Lateraneñ. Synodi habita.

Nemo unq̄ extitit: Pater beatissime: Vosq; Patres am
plissimi: qui suā uirtute: suo ingenio nisus nostrū hoc
Cœlum transcendere potuerit: quandoquidē compa
rare tantū arte: aut industria: nunq̄ possumus: ut unde nostra
culpa decidimus: nostra eodem uirtute resiliamus. Quod si
cui datū est aliquādo (datum est aut multis) sceleritatem illā:
quæ ceteras omnis īmensitate: æternitateq; superat: adipis
ci ueritatis eum pater attraxit. Hæc nanq; una est ad beatitū
dinem uia: Ipsa est principiū: Ipsa finis. Hanc qui propriis ui
ribus confidunt: relinquentes nō ferme secus q̄ Thaletem il
lum Asianū decidisse referūt: in erroꝝ damnationisq; foueas
prolabuntur. Haud aliter certe a ueritate ipsa: & diuini iudi
cii speculo facies suas auerterunt: qui loquētes in dolo uerba
pacifica: innumeras fere ecclesiæ calamitates intulerūt. Qua
rum causa: Oecumenicū illud: primū omniū: & innumera
bilitū bonorū seminariū: apud Niceam Bithyniæ Urbem: &
alia alibi multa Concilia coacta & celebrata esse legimus.
Ego uero: in hac Lateraneñ. Concilii continuatione: uerba
facturus: tametsi leue dicendi munus suscepisse me arbitror:
Quippe: qui certus sim: uos & officii uestri memores: & di
gnitatis tales uos Christianæ religioni exhibituos: quales
temporē: & rerum: de quibus agendum est: ratio: ac magnitu
do esse iubet: Cum hac tamen præfatione dicam Patres: ut si
quid: quod dicendū a me fuisset: omiserō (tanta est huius Pro
uinciæ difficultas) ueniam me ab omnibus impetraturū spe
rem. Vos uero si (quæ uestre partes sunt) labēti Ecclia nō
succurretis: quid spei: quid subsidii reliquū sit: iudicate. Itaq;
de promissa toties Ecclesiæ reformatione: deq; Sanctissima
contra Turchos expeditione: q̄ breuissime dicturus: a uerita
te illa opem: atq; auxilium implorabo: quæ loquutis nobis
coram Regibus: & Præsidibus Spiritus sancti facundia pol
A ii

licetur. Tu igitur dñe: qui os hominis fecisti: qui mutum: futu-
rum: uidentem: & cæcum fabricatus es: pone custodiam ori-
meo: & hostiū circūstantiæ labiis meis: ut quæ tuo nomine
digna sint: quæ Leoni Pontifici nostro maximo: hisq; Patri-
bus: ac dominis: & uniuerſæ Ecclīæ salutaria fuerint: perstrin-
gere ualeam.

Quando ita constitutū est a natura: ut omnia orta occidant:
plurimū certe debemus maioribus nostris: qui: cū perpetuo
esse nō possent: usq; adeo nobis prospexerunt: ut nisi: qui om-
nem exiit humanitatem (rerum gestarum memoria) & præ-
sentem uitam corrigere: & futuram etiam recte ducere (sua
sponte) unusquisq; possit: ac ualeat. Cuius etiā rei gratia: itas
tuariam: & sculpturæ: & picturæ: Ates sagacissima mortalitas
adinuenit: ut qui litterarū noticiam nō habent: inspectis ma-
gnorū uiroz imaginibus: ad bene uiuendū excitentur. Tam
etiam: ut maiores natu præclara illoz gesta a generatiōe in
generationem proferant: & promittant. Nobis uero maiorū
nostroz studio: atq; uigiliis tantopere consultum est. Nobis
ex Euangelicæ legis institutionibus: & Christi Legislatoris
nrī actionibus: totius uitæ norma ita præscripta est: ut illinc
ueluti ex Archetypo quodā & exēplari quid fugere: quid ue-
sequi debeat unusquisq; depromere possit: simulq; qualem se
sibi: & qualem alteri exhibere teneatur: apertissime sciat. Et si
cut pro honore: pro potētia: pro Imperio: pro republica ani-
mag; prodigos: & extrema quæ perpeſſos fuisse nōnullos re-
fert antiquitas: Ita nos quoq; pro Christiani nominis hono-
re: animas nostras odisse debemus in hoc mundo: pro xpi-
ana fide: nihil arduū: nihil terribile expauescentes: Pro xpi-
anæ religionis imperio: agrum dominicū excolere: uitia ex-
tirpare: uirtutes ferere debemus. In hac uero xpiana republi-
ca corruptelas omnes tanq̃ boni Ciues explodamus: errata
corrigamus: Instituta: quæ maloz studiis in defuetudinem
abierunt: ad cōmunem bonorū usum reuocemus: Pacē ames-
mus: amicitias celebremus. Et tales deniq; nos: qui tanq̃ lus-

minaria in mūdo lucere debemus: exhibeamus: ut qui in Ec-
clesia dei sunt: nostra bona opera uelut e specula uideant: quæ
sequantur. Illis uero: qui: cogente necessitate: auxilium a nos-
bis implorant: charitatis uiscera ostendamus: ne si præmisso
rum rationem nō habuerimus: Lupi: & impudici (iuxta Aus-
gustini sententiam) iudicemur. Sed dicturus iam de his: quæ
facere nos oportet: rem altius aliquantulū repetam: ut recen-
sitis aliquoz maloz oppræſſionibus: quanta nos deinceps
etiam incōmoda maneant: si uestro studio: uestra prudentia
illis non occurratur: cognoscatis: inspicatis: attingatis. Gre-
gorio undecimo: cui ob restitutam Italiæ Romanæ Curiam:
plurimū debemus: Romæ uita functo Urbanus Sextus legi-
time successit. Quod cum Cardinales Galli incuſarent: Cles-
mentem Septimū deligūt: Iidemq; illi Cardinales in demor-
tui Clementis locum Benedictum Tertiū decimū substituūt.
Vrbano Bonifacius eo nomine nonus: Bonifacio Innocen-
tius septimus: Innocentio Gregorius duodecimus succedūt.
Abdicatisq; deinde in Pisano Concilio: cōmuni omniū Car-
dinaliū consensu: Gregorio: & Benedicto: q̃ promissis non
stetissent: Alexander quintus eligitur: In cuius postea locum
Ioannes uigesimaltertius sufficitur. Et ita per Quadraginta
ferme annos: multis uariisq; incōmodis afflicta Ecclīa Octo
legitimos mixtimq; pseudo Pontifices habuit. Eoz uentum
erat: ut cum uelum templi dei triphariam scissum Ecclesiam
Catholicam protegere: ac circūſouere nequiret: Scismaticis
ipsis longe lateq; debacchandi occasione præbuit ei pestis:
Nostris uero in nos ipsos: & nostra uiscera defæuendi fomi-
tem subministravit: non tamen sine suspicionē: q̃ illoz tem-
porum Pontifices: qui bella extinguere: discordias tollere de-
buisſent: suscitarent ea potius: atq; nutrent. Quibus rebus
quasi in præceptum est: Et nisi deus optimus maximus lu-
cernam illam de domo David internitioni nunq̃ demādan-
dam promississet: quid de nobis nunc esset arbitrari facile po-
testis Patres amplissimi. Quare: cū nemo esset: qui languen-

ti Ecclesiae opem feret: recordatus deus uerbi sui Augustissimi illius tunc Romanorū & Vngariae nunc candidissimam animā Sigismundi Regis spiritum suscitauit: Qui tanq̃ prudentissimus Sanzon: & fortissimus uiroz Gedeon tempore magis q̃ cōmoditatis suae habuit rationem: Sed quid tanto Principe dignius? quid omnipotēti deo gratius? quid quod uniuersae Ecclesiae ex usu magis esset: facere potuisset? Et cū dignitatis suae ratio: & rerum necessitas ita exposeret: nulla eum itinerum laborumue difficultas dehortari: aut ab optimo unq̃ proposito deducere ualuit: Ita ut non prius conquieuerit: q̃ tribus illis: qui de Pontificatu contendebant: abdicatis deiectisq̃: huic sanctae Sedi legitimū Pontificē: Pacemq̃ plusq̃ aurum desiderabilem dederit. Martinus Quintus is fuit: unicū (mea sententia) & praesentaneū tantis malis remedium: Ante cuius ad Urbem aduentū: uniuersae Ecclesiae pax restituta est. Quieuius tūc aliquādiu: periclitati sumus iterum: Rebus enim sic (ut diximus) foris cōpositis: & Martino uita functo: omnis belli moles in Eugeniū recidit: Qui post amissas nōnullas Urbes: & oppida: post suscitātū in Urbe tumultum: fuga salutis suae consuluit. Superuenienteq̃ Basiliensis Concilii tempore: cum tollere illud frustra tentasset (quantus est censurae metus: quanta Concilii autoritas) Bononiam primo id transtulit: Basileā deinde id ipsum approbavit: Rursum Ferratiam: Et demū Florentiam conuocauit. Basiliensis tamen Conuentus Patres: cōtra sanctissimae Nicenae Synodi decreta: praeter Romani Pontificis sententiam & auctoritatem: Concilium licet Acephali conuocantes & prosequentes (ut hoc quoq̃ ceteris illius cōgregationis malis adnumerauerim) abdicato Eugenio: Amadeū Sabaudiae Ducem suffecere. Quod tamen temere factum: Ecclesiae tamen plurimū obfuit: Nam & tripliciter scissa tunc est: & longo post tempore: ad ueram unitatem reduci uix potuit: res nascentibus semper aliis & aliis nouis ac grauissimis bellis: quae tanti boni effectum impediabant: Eugenio tunc: & Ni-

colao postea Italiam frustra placare conantibus: Effecit tamē id demū Nicolaus: ubi Amadeus: de quo dixi: Pontificatu se ipsum abdicauit: summa Christianorū omniū laetitia: & exultatione. Sed interrupit tantū gaudium Constantinopolis & Perae expugnatio: In qua Constantinopolitanus Imperator obtruncatus est: Et quod reliquū nobis erat: Orientalis roboris: ac splendoris amissimus: Amissis antea dudum Ierosolymis: Antiochia: & Alexādria: tribus Ecclesiae Catholicae minutissimis Arcibus. Adnente deinde Calixti Tertii Pontificis Legato: compluribusq̃ Cruce signatis Taurinū Vngari defenderunt: multis hostium trucidatis: Et capta etiā ingenti praeda: quam nostris paulopost dissensionibus: & socordia: eum omni usura rependimus: amisso Trapezuntis Imperio: cum tota Pontica regione: & Boslinae Regno: cū bona Illyrici parte. Recuperasset haec omnia Pius Secundus prudentia: & charitate in Christianos nollī praedecessorū Pontificū postponendus: si dum in Conuentu Mantuae celebrato haec meditat: omnis fere Italia intestinis odiis: & bellis carisset: Sed tota omnino recuperationis spes intēpestiua tanti Pontificis morte sublata fuit. Et ita: nostra causa: tantum bonum: nostris (ut diximus) malis: impeditū hucusq̃ saepius extitit: Serpente magis indies: & Christianam dicionem occupate uicino iam: & potentissimo hoste. Ad nostros redeo: qui diuina ira perciti: post amissam Euboeam: & magnam Graeciae atq̃ Epyri partem: maiora bella parare: maiora odii & discordiarum domi militiaeq̃ semina iacere: Accedente ad hoc Bohemorū Regis perfidia: & in apertam iam heresim prolapsa: scelerataq̃: & Urbī uicina opinione. Quae demū omnia: aut maiori ex parte: Pauli Secundi sapientissimi Pontificis suasu: & prudentia sublata sunt. Carpitim haec attrigi Patres: ut quae: supra meos Annos: accidere: reminiscamini. Quae uero: mea aetate: gesta sunt: neminem ex uobis esse arbitror: qui nō sicut ego: & melius me omnia norit. Quis est enim: ad quem illius nunq̃ satis deploratae cladis: quam ante

hos Viginti annos: in Illyrico accepimus: fama non peruenit: Quis est: qui pulcherrimas: & ditissimas Orientis: atque Epyri Ciuitates ex corde: & oculis Christianorum a Turcis nuper erutas non deplorauerit? Omitto combustas naues: amissas triremes: desideratū saepius nostri nominis robur. Quis est praeterea: qui Iadrensem agrum quinquies: eodem anno: Turcorum rabie uastatum: & ferro: ac flammis desolatū nesciat? Scardona celeberrimi olim Conuentus Ciuitas oppugnata saepius: hoc etiam anno: Et quod nuperrime uidimus: amissis prope eam quatuor Oppidis: ipsa Dei magis quam hominū praesidio defensa est. At in Ecclesia Modrusiensis: cui ego licet indignus nunc praesum: continuas excursions fieri uillas incensas: castra expugnata: & intra hos duos menses: duo ui capta: & diruta: abductaque esse (proh dolor) plus quam duo millia Christianorum: quis est: qui non audierit iam ingemuerit iam: nisi nos hic in Vrbe: qui conuiuemus: obaudimus: dissimulamus? Praetereo reliquā Adriatici maris oram: Dalmatiamque omnem: quae & si assiduis incursionibus: uel ex eo maxime infestatur: quod quicquid in ea Equitum: aut peditum: roboris erat: ad Italicos tumultus euocatum est: nisi tamen assiduis Venerorum uigiliis: & ualidissima semper classe defendere remini: Tum etiam nisi bellicosi essent Dalmatae: rupto iādiu eo obice: refractis illis claustris repagulisque: Turcos in Italia corā uidissetis. Quid de Ungaris dicam: quibus tantus inest pro Christi nomine: pugnandi seruior: ut quantum uis pauci cum magno Turcorum numero congredi non uereantur? Quid de Polonis? quoque ita spectata est in uniuersos Christi hostes strenuitas: ut ab armis in Turcos: Tartaros: Russos Valacchos: & alios eiusmodi Barbaros exercendis nunquam respirent? Horum praesidio: & quibusdam quasi propugnaculis si careretur: experiri mini profecto quid Turcorum rabies quid immanitas esset: Experiri mini certe quantum sagittis uas leant hostes hi: de quibus diximus: Videretis proculdubio & sentiretis quam longe uolent: quam acute perforent: & quam uide christia-

num sanguinem sitiant: qui equinum bibunt. Illud certe satis constat profligatos saepius a Decem annis: Ungarorum exercitus: Et intra hos Sex menses: Quinque fortissima eorum Castra a Turcis in Illyrico esse expugnata: Et quod illis commune est una cum Incolis absumpta. O ferrea Christianorum pectora: o immites Christianos: qui haec non uideant: non audiant: non credant. Vnus olim Catonis sententia: & Africanus fides (pro Concione) ostensa: Senatū Populumque Romanū ad delendam Carthaginem impulit: Nos amissa saepius Asia: Africa: & magna iam Europae portio: continuatur Christianorum caedes: & lachrymae nil mouent: Nos uicinior: potentior: crudelior: hostis nihil deterret. Sunt hic complures ex nostris: qui post amissas paulo ante uxores cum liberis: & fortunis omnibus ad me miseri confugerunt: consilium: & auxilium implorantes: Possem ego quoque uobis hodie Patres: hoc eodem in loco: recentia & sanguinolenta adhuc istorum uulnera ostendere. Sed quousque iam patiemini tam uicinū hostem? Quādiu eum: ut clauos in oculis: & lāceas in lateribus seretis? An expectatis: dum parata: & deducta iam ingens classis Rhodum occupet: aut Italiam depopuletur? Vereor profecto uereor: & futurū certo certius credite: Patres: ne breui apud uos caeuent (nisi provideatur) qui cum quibus diximus iam praesentia sunt. Multa reticeo: quae quoniam nostra aetas uidit: & passa (ne alta uulnera recrudescant) non recensere satius existimo: Vnum hoc certe nullo piaculo praetermittere possum: longe foeliciores illos Italici: ceterisque Christiani orbis nationibus existimandos: quod pro fide contra infideles perfidumque pugnant: Pro sanctissima religione: contra sceleratissimam sectam sanguinem fundit: Pro deo optimo maximo: contra turpissimū Maumetum corpora telis obiciunt: mortem oppetunt: Isti contra quid pro paucorum potentia: pro priuatis odiis: pro simultatibus fecerint: dicat Brixia: exponat Rauenna: reseruat Haetruria: addisserat calamitates suas Cisalpina Gallia: Gallia item Transalpina: Flaminia: Liguria: Citerior Ligustica

His uictoria: inspiciantur urbana sepulchra: recenseatur Hispania: interrogetur Britania. Quid dicam magis! Perlustretur Europa: audiemus profecto sanguinem clamantē de terrarum: & uoces occisorum dicentium: Vindica dñe: Vindica domine: Vindica dñe sanguinem nostrum: qui effusus est. Et quod detestabile omnino dixerim: parum est Italicū cruorem Italica manu fundi: nisi exteris etiam gentibus hauriendū præbeatur. Possem ad hæc de perniciosissima illa Hydrunti inuasionē: deq; continuis nostri nominis hostium: per Tyrrenum mare: excursionibus (in temporis angustia concluderem) multa dicere: Sed dicemus de his omnibus latius: cum pacatis Italiae rebus (hanc enim omnium quæ nūc uigent belorum arcem esse iudico) Sanctissimæ expeditionis tempus aduenerit. Nunc uero quod reliquum iam est: ut cōmodius a me dici: & fieri a uobis postmodum possit: opere præcium existimaui: si de Ecclesia catholica aliquid (quantum tamen temporis breuitate dabitur) in medium adduxero. Illud enim necessarium in primis semper fore duxi: ut fidei nostræ caput Romana scilicet Ecclesia componatur ante omnia: instauretur: reformetur. Nam sicut grauissimus est morbus: qui a capite diffunditur: ita optima est ualitudo: quæ ab optimo capite: tanq̃ a saluberrimo fonte inter cætera membra defluit: & corruatur. Vidimus iam: quæ maiorē nostrorū: quæ nostra arate acciderit: Et hæc ferme omnia: aut maiorem eorū partem: nostra causa: nostris (ut diximus) malis perpepsi sumus. Tædet uero pigetq; fidem: pietatem: religionē: nostris temporibus: ita tepuisse: Et pene dixerim: contabuisse uideri: ut uix earum nulla uestigia sint reliqua: Et in nobis: quo tempore: Ecclesia ab Hereticorū persecutionibus uacua summa pace: & libertate fruitur: tanto opere fidem ac feruorem maiorem nostrorū animis insitum refrixisse: ut cum Hieremia uere dicere possimus: Egressus est a filia Sion oīs decor eius: Innocentia: scilicet: & castitatis: Principes eius facti sunt ut arietes: hostes ingressi sunt sanctuaria eius: Ecclesias polluerunt:

Virgines eius: & Iuuenes in captiuitatē abierūt: Sacerdotes & Senes spreuerūt deū: nō est lex: nō est mādātū: ludicia peruertuntur. Hæcine est illa Ierusalē: Ciuitas pfecti decoris: & gaudium uniuersi Orbis! Hæcine illa filia Sion: sponta Christi: quæ una esse debet! Nostri uero: tanq̃ mendax illa scemina: quæ diuidi puerum petebat: diuiserunt eam sapius: discederunt: dilaniauerunt! Hæcine est illa filia Sion soror Christi: quam maiores nostri cōmendatam sibi: pro uiribus defenderunt: proprii sanguinis effusione: incorruptam conseruauerunt: Leuiis: lachrymis: orationibus auxerunt: Nos contra: quibus artibus: maiorem iam eius partē amiserimus: silentio inuoluam: Et de minima ista: quæ superat adhuc portione nihil dicam: Patres: Ponam digitum super os meum: diiudicet seipsum unusquisq; & quæ afflictus animo: & pro ueritate: dixi: æquis auribus accipite: æquo animo ferte: & cōmunem omnium utilitatem: apertis (ut dicitur) oculis: prospicite. Sed ne fleueris filia Sion: quia ecce uenit Leo de tribu Iuda: radix David: Ecce suscitauit tibi deus Saluatorem: qui saluabit te de manibus uastantiū: & Populū dei de manu persecutorum liberabit. Te Leo Beatissime Saluatorem expectauimus: Te liberatorem uenturum sperauimus: Ad te pro captis cladibus: pro perperam gestis gementes: pro malorum fine: & futuræ spe uictoriæ læti: & hilares clamamus: Impugna impugnantes nos: Apprehende scutum & gladium: & exurge in adiutorium nostrum: Cōclude aduersus eos: qui nos persequuntur: & tabernaculum Sponsæ tuæ: quod manus impiorum polluerunt: uindica: ut sicut Christianus populus te solum: & uerum Pontificem ueneratur: Ita: & Christiani nominis hostes te religiosissimū metuant: te potentissimū contremescant. Da hoc: Pater Beatissime: Iulii prædecessoris tui & parentis optimi sanctissimæ memoriæ: da perpetuam quietem: ut sicut lætatur iam te successore: sicut gaudet iam te inditum a se Concilium prosequi: & celebrare: Ita: & conceptā animo Ecclesiæ unionem: eiusq; reformationem: & sanctissimam

nam contra Turcos expeditionem te omni desiderio expe-
tere: totis uiribus complecti uideat: & latetur. Vos uero Pa-
tres amplissimi (ingenue dicā quod sentio) nisi certus essem
maioribus iam auspiciis: & felici ductu eius Sponsi: quem
deus nup Eccl'ie suae stabili fide iugauit: daturos sedulo ope-
ram: ut respublica nostra in his: quibus constituti sumus per-
culis: uestra cura: uestro studio: uestra prudentia: nihil detri-
menti capiat: salua sit: liberetur: uiderer profecto iam nunc ui-
dere domos nostras deserui: nos pro mancipiis duci: trahi: dis-
cerpi: Et in nos: qualia sepe antea tēis temporibus: contume-
liarum omniū: & scelerū fieri exempla. Vos ego omnes ap-
pello Patres: qui aedificati supra fundamentum Apostolorū
sedetis super sedes Duodecim iudicantes. Illud: pro uiribus
adnitimini: ut interiores & domesticæ primū discordiæ uas-
tationesq; tollantur: Et iuxta Legislatoris nostri sententiam:
Portæ inferi: id est inferiores mundi Potestates: aduersus Ro-
manam Ecclesiam: quæ summa est: & suprema: non præua-
leāt. Quibus sublati: tum demū cum apertis hostibus agen-
dum censeo. Serpētem uero scæuissimū Scismatis Hydram:
charitatis igne: & pastoralis officii adustione: extinguite: ex-
siccate: ne quæ nunc parua est scintilla: maximū paulopost in-
cendiū fuscitet: Vnaq; sit sponsa Christi: una amica eius: una
dilecta. Si quid præterea in hac uniuersi orbis specula: uel in
continentium licentia honestati detraxit: uel si tempore ma-
lignitas æquitatis ac iustitiæ: quæ humanarū diuinarūq; res-
rum fundamentū est: & conseruatric: lumen offendit: huius
sanctæ Synodi iudicio emendetur: Quæ charitatis clypeo:
potestatis muerone: misericordiæq; ac seueritatis libra: bonos
nos foueat: malos compescat: Et (maiorē more) fortia confir-
met: debilitata instauret: iniusta in æquitatis gremio reducat:
ut non quæ sua sunt: sed quæ Iesu Christi quesiuissē: merito
cōmendetur: Cumq; restitutam sibi integritatis suæ speciem
ac decorem sancta Romana Ecclesia uiderit: & filius suis ipsa
glorietur: & nos tanta parentis gloria indigni minime com-

probemur. Pacem uero non cum hostibus (prout hactenus
factum est) sed cum nostris habeamus: Bellum illis: & arma
inferamus: Cum his beneficiis certemus: & de recuperandis
quæ nostra sunt contendamus. Et cū ad amorem: qui rerum
omniū causa est: & ad pacem atq; concordiam nati sumus: pa-
cem amplectamur: pacem amemus: pacem celebremus: ut
temp. nrām Christianā in pristinā maiestatem restituere: eāq;
qualis esse debet: posteris nrīs relinquere possimus. Illis præ-
terea: qui seruitutis iugum apud scæuissimos Turcos: iam diu
sustinent: & redemptionis expectationem fere ulterius ne
queūt: uel benigni alicuius Sideris salutare igniculos ostē-
damus: ne quod multorū annorum patientia promeruisse
(nostra id culpa: uel negligentia) amittere uideantur. Illis de-
niq; qui hostium ipsorum faucibus expositi ad Quinquagē-
simū annum iam abducuntur: diripiuntur: uulnerantur: cædi
demū assidue: & excidio patent: & quorum: quasi deuotionis
fiducia: in utraq; autem hucusq; dormiuimus: eragemus ali-
quid: impertiamur aliquid: ut relictū aliquantulum uiriliter
agant: confidant: & sint robusti: Ne forte rupto eo obieci: sub-
lataq; media belli mora: hostilitatis impetus (quod flexis ge-
nibus deprecemur) nos quoq; in præcep. trahat. Mūdemus
tamen prius domos nostras: interiorem inquā: quæ non su-
mo: non puluere: sed malis cogitationibus fordidatur: Exte-
riorem quoq; prudenter disponamus: Cōmodissime enim
reipub. Rector ac moderator efficitur: qui suorum prius ex-
titerit. An forte arbitramini Patres Amplissimi cum Ecclē-
siam dei bene dispositurum: & diligentem fore de alieno: qui
de suo negligens est: qui domum suam dispensare nescit? Et
cum in societatem Iesu Christi uocati simus: non sint in no-
bis contentiones: neq; scissuræ: quarum consuetudinem Ec-
clesia dei habere non debet: Sed unanimes semper in idipsum
omnes intendamus: quod construat: & aedificet in Christo
Iesu domino nostro. Ita demum deformata reformabuntur:
dubii sperabunt: nutantes confirmabuntur: fides exaltabitur:

Iustitia uigebit: Pietas coletur: Religio stabit: Hostes pro-
pellentur: aurea Pax reuocabitur: dicemusq; cū Esāia & can-
tabimus: Exulta satis filia Sion: quia ecce Saluator tuus ue-
nit tibi.

Handla Sabbai Sacrorum Amulu

T. XIV. p. 144

